

ضرورت تنقیح، اصلاح روز آمدی قوانین فرهنگی

آرمان ملی: جامعه امروز جدای از مشکلات و مطالبات اقتصادی که دارد و همواره طی سال‌های گذشته نیز آنها را بیان کرده در حوزه فرهنگی نیز با چالش‌هایی روبه‌رو است که به انحای مختلف در صحن علنی جامعه بروز و ظهور یافته است. مسائلی که اگر نگاه جدی و کارشناسانه به آنها نشود می‌تواند در درازمدت هزینه‌ساز باشد و دیگر نتوان آطور که باید و شاید به درستی به آنها پرداخت. در این خصوص شاید نمونه‌ای که با شرایط چند وقت اخیر نیز بیشترین تطابق را داشته باشد بحث سیاست‌ها و قوانین در حوزه مسائل فرهنگی و اجتماعی چون نحوه پوشش زنان، مساله حجاب و نوع مواجهه دستگاه‌های مسئول با این قشر را جامعه است. چنانکه بسیاری بر این باورند اگر سیاست‌گذاری درست و تصویب و اجرا می‌شد شاید با مسائلی از جنس اعتراضات اخیر جامعه روبه‌رو نبودیم و کمتر شاهد ایجاد التهاب در جامعه بودیم. اما پرسش اینجاست که چرا تاکنون فکری برای این موضوع نشده و قوانین به روز و کارآمدی در این حوزه تصویب و اجرا می‌شد شاید با مسائلی از جنس اعتراضات اخیر جامعه روبه‌رو نبودیم و کمتر شاهد ایجاد التهاب در جامعه بودیم. اما پرسش اینجاست که چرا تاکنون فکری برای این موضوع نشده و قوانین به روز و کارآمدی تصویب نشده یا اساسا قوانین سابق اصلاح و تنقیح نشده است؟ آنچه مسلم است در برخی حوزه‌ها از جمله حوزه‌های فرهنگی با تحولات و تغییرات پرشتاب و سریع در جامعه بسیاری از قوانین سابق دیگر پاسخگوی نیازهای امروز نیستند و باید در آنها تجدید نظر کرد یا اینکه قوانین جدیدی در برخی موضوعات یا حوزه‌ها تدوین کرد. لذا تا زمانی که شاهد تغییرات یا اصلاح قوانین در این حوزه نباشیم باید دچار چالش‌ها و تفاسیر متعدد از برخی قوانین در این حوزه خواهیم بود.

تنقیح قوانین و قوای ۳ گانه

روز گذشته بود که رئیس‌جمهور در همایش ملی منطق بازسازی انقلابی ساختار فرهنگی با اشاره به لزوم بازنگری و به روزرسانی قوانین اظهار داشت: «در بررسی ساختارهای فرهنگی حتما لازم است قوانین بازنگری و به‌روزرسانی شود و در همین راستا رهبر دستور انقلاب اسلامی به هر سه قوه ملت دادند و تنقیح قوانین را دنبال کنند.» تاکید رئیس‌جمهور بر «انجام مطالعات برای روزرسانی قوانین» و ضرورت اجتناب‌ناپذیر بودن آن مساله دیگری بود که مورد توجه قرار گرفت. حال نکته اینجاست که با توجه به دستور مقام معظم رهبری، مجلس و قوه قضائیه این روند را به چه نحوی در دستور کار قرار خواهند داد. مخصوصا مجلس که خود نهاد قانونگذار است و همه قوانین کشور در این قوه به تصویب می‌رسد. آنچه مسلم است نیاز به تغییرات قوانین از مسائلی است که طی سال‌های گذشته نیز بارها و بارها در خصوص آن صحبت شده و مسئولان و کارشناسان در هر جایگاهی بر لزوم این مساله تاکید کرده‌اند، اما هر چه بیشتر در خصوص این مساله صحبت شده در مرحله اجرا و عمل اقدامات کمتری را شاهد بودیم. دولت سیزدهم پیش از این نیز تنقیح قوانین و تصویب نامه‌های تنقیحی را دنبال کرده که در این راستا می‌توان به ابلاغ تصویب نامه تنقیحی زنان اشاره کرد. در همین راستا «هفتم شهریور ۱۴۰۰ و در راستای تکلیف مقرر در قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور که به عنوان یکی از مهم‌ترین راهکارهای تحقق اصل حاکمیت قانون، پیشگیری و مقابله با فساد و ارتقای کارآمدی و سلامت نظام‌اداری بوده و انجام آن مورد تکلیف قانونگذار قرار گرفته است، با پیشنهاد مشترک معاونت حقوقی رئیس‌جمهوری و معاونت رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده مبنی بر تنقیح مصوبات موضوع زنان موافقت کرد. به موجب این مصوبه، معاونت حقوقی رئیس‌جمهوری موظف است با همکاری معاونت رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده به نحو مقتضی نسبت به نشر و اطلاع‌رسانی متن تنقیح شده مصوبات مذکور اقدام کند. همچنین معاونت رئیس‌جمهوری در امور زنان و خانواده موظف شد با همکاری معاونت حقوقی رئیس‌جمهوری هر سال نسبت به بروز رسانی پیوست‌های این تصویب‌نامه اقدام و آن را برای تصویب به هیات وزیران ارائه کند.» بنابرین به نظر می‌رسد دولت باز هم در راستای تنقیح قوانین و تصویب نامه‌ها گام‌های دیگری را این بار در حوزه فرهنگی برداشته باشد.

۴ کارشناس در گفت‌وگو با «آرمان ملی» بررسی کردند

چرا تحریم به ظریف رسید

◀ محمود میرلوحی: مشورت‌های پر اشتباه از سوی برخی ایرانی‌های مقیم کانادا به دولت کانادا داده می‌شود

◀ حسن هانی زاده: افراد تحریم شده، دیپلمات محسوب می‌شوند و خط و ربطی با مسائل سیاسی داخلی ندارد

◀ دیاکو حسینی: نقش جدی میانه‌روها، علت تحریم است ▶ صبح زنگنه: این اقدامات فاقد هر گونه وجه حقوقی و نرم‌های مرسوم و مقررات بین‌المللی است

◀ آرمان ملی – احسان اسقای: «اتاوا علیه میانه‌روها در

تهران»، جمله‌ای که می‌توان از وضع تحریم‌های کانادا علیه محمدجواد ظریف و علی‌لاریجانی نوشت. هر چند ایران و کانادا در مقطع فعلی در قطع روابط دیپلماتیک قرار دارند اما قطع روابط نمی‌تواند بهانه‌ای برای وضع تحریم‌های غیرمنطقی علیه مقامات تهران باشد که هیچ خط و ربطی با مسائل به اصطلاح حقوق بشری در ایران ندارند. کانادا در تصمیمی که حتی نمی‌توان برای آن مبنای سیاسی تراشید، اقدام به تحریم محمدجواد ظریف و علی‌لاریجانی کرده است و جالب اینکه این دو شخصیت هم اکنون هیچ گونه جایگاهی در عرصه سیاسی عملیاتی در ایران ندارند که بتوان آنها را به نقض حقوق بشر متهم کرد. اقدام به تحریم محمدجواد ظریف از آن جهت غیردقیق و غیرحقوقی و حتی غیر سیاسی است که وی عملا در طول دوران مسئولیت خود یکی از ارشدترین مقامات ایران در سازمان ملل بوده و از سوی دیگر تنها مسئولیتش در تهران وزیر امور خارجه بوده است و بر اساس قوانین داخلی ایران و حتی نر‌های بین‌المللی هیچ دیپلماتی در جهت حضور در عرصه سیاسی تلاش نمی‌کند و کمتر دیپلماتی در جهان مورد تحریم واقع شده است. «آرمان ملی» دلایل تحریم جواد ظریف و علی لاریجانی توسط کانادا را در گفت‌وگو با کارشناسان مورد بررسی قرار داده است.

◀ کانادا با اقدام علیه ظریف جایگاه حقوقی خود را زیر سوال برد

صبح زنگنه، کارشناس روابط بین‌الملل نیز در ارتباط با موضوع خصمانه کانادا علیه محمد جواد ظریف به «آرمان ملی» گفت: راه و

جنبه‌ای در اجرای قانون اساسی مستدعی است دستور فرمایید هماهنگی لازم برای برگزایی این تجمع در زمان و مکان مناسب به عمل آید.»

مجلس قانون جدا دارد؟

ظاهرا مجلس در صدد برنامه دیگری برای تجمعات است چنانکه روز گذشته محمدصالح جوکار، رئیس کمیسیون امور داخلی مجلس تاکید کرد: «تاکنون در این حوزه قانون مشخصی نداشته‌ایم. تاکنون صرفا دستورالعمل‌ها و یا ابلاغیه‌هایی برای تعیین ساز و کار برگزایی تجمعات تهیه شده است. اکنون طرحی در این زمینه بر روی میز کمیسیون امور داخلی کشور و شوراهاست. در این طرح ساز و کار و عناوین برگزاری راهپیمایی‌ها و اجتماعات مشخص شده است. در این طرح مشخص شده که افراد و گروه‌های مختلف چگونه می‌توانند در خواست برگزایی تجمع کرده تا مطالبات و اعتراضات خود را نسبت به یک موضوع مطرح کنند. در طرح مجلس ا فشار مختلف می‌توانند در چارچوب قانون تجمعات خود را برگزار کرده و مطالبات و اعتراضات را نسبت به موضوعات و مسائل مطرح کنند. بدین ترتیب مرز بین اعتراضات قانونی با اغتشاش افراد ضدانقلاب مشخص خواهد شد.»

وعده‌ای که فراموش شد

۲۰ خرداد ماه ۹۷ بود که هیات وزیران دولت دوازدهم در جلسه‌ای به پیشنهاد وزارت کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد: محل‌های مناسب برای تجمع‌های گروه‌های مختلف مردمی تعیین شود. در این مصوبه آمده بود که در تهران ورزشگاه‌های دستجردی، تختی، معتمدی، آزادی و شهید شیرودی (با هماهنگی وزارت ورزش و جوانان)؛ بوستان‌های گفت‌وگو، طالقانی، ولایت، پردیسان، هنرمندان و شهر و ضلع شمالی مجلس شورای اسلامی برای تجمعات اعتراضی در نظر گرفته شود. در سایر شهرها نیز شورا‌های تامین برای شهرهای با جمعیت کمتر از یک میلیون نفر، یک محل و با جمعیت بیش از آن، دو محل را با لحاظ شرایطی تعیین کنند اما چندی بعد رای دیوان عدالت اداری ابطال گردید.

نقش شبکه‌های مجازی در اعتراضات دانش آموزی

اقداماتی که از سوی برخی دانش‌آموزان رخ داد، خبرساز شد. عماد افروغ جامعه‌شناس اظهار کرد: احتمالا یکی از دلایل منجر به اعتراض دانش‌آموزان این است که آنها در ۲ سال گذشته با شرایط کرونایی، آموزش غیر حضوری و دوری از محیط‌های آموزشی مواجه شدند و در نتیجه دسترسی آنها به شبکه‌های مجازی و اینترنت راحت شد که به‌طور طبیعی امکان محرک‌های بیرونی علاوه بر برخی انگیزه‌ها و محرک‌های درونی به صورت مستقیم یا غیرمستقیم فزونی گرفت.

تغییر رویکرد پلیس در موضوع حجاب

رئیس کمیسیون حقوقی مجلس گفت: برای کسانی که در ملاغام هنجارشکنی می‌کنند باید رویکردمان از اقدام فیزیکی به سمت چهره‌نگاری تغییر کند؛ در این صورت به فرد خاطی اعلام و او نیز از برخی از حقوق اجتماعی محروم می‌شود؛ اگر این امکانات و ظرفیت را در اختیار نیروی انتظامی قرار دهیم دیگر نیازی به حضور فیزیکی پلیس نیست. موسی غضنفرآبادی گفت: در برخی موارد رفتارهای گستاخانه صورت می‌گیرد که همه افراد جامعه و حتی کسانی که بد حجابند نیز وضعیت را نمی‌پسندند.

هیچ وقت برای گفت‌وگو دیر نیست

فعال سیاسی اصلاح‌طلب گفت: برای اینکه گفت‌وگوی ملی واقعی شکل بگیرد باید سیاست کلی اصل ۴۴ در بخش رادیو و تلویزیون را اصلاح کنند و امکان تأسیس شبکه رادیویی و تلویزیونی خصوصی را بدهند که با توجه به توسعه فناوری اینترنت اکنون کار سختی نیست هیچ وقت برای گفت‌وگو دیر نیست. احمد مازنی افزود: با توجه به اینکه آقای ازهای نقش ویژه‌ای در تصمیم‌سازی و اداره امور کشور دارند می‌توانند در تحقق این موضوع سهم موثری داشته باشند.

سیاست

علی بیگدلی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

اروپایی‌ها همچنان به احیای برجام امیدوارند

◀ غربی‌هانی خواهند راه را برای گسترش طرح ابراهیم ببندند

آرمان ملی – سهیل ثابت: شاید اگر یک ماه پیش از مقامات اروپایی و بعضا آمریکایی در مورد ایران و احیای برجام پرسش می‌شد اکثر آنها از توافق قریب‌الوقوع میان ایران و کشورهای غربی سخن می‌گفتند اما به فاصله یک ماه می‌بینیم نه تنها دیگر احیای برجام برای آنها در اولویت نیست بلکه آمریکا و اروپا دست به اعمال تحریم‌های سیاسی علیه ایران زده‌اند که در نوع خود موضع متناقض آنها را می‌رساند. حال پرسش اینجاست که اگر اتفاقات اخیر در ایران رخ نمی‌داد غربی‌ها چه بهانه‌ای برای اعمال تحریم علیه ایران داشتند؟ در این میان صرفا برجام است که پلاتنکیف باقی‌مانده و مشخص نیست در نهایت برجام به کدامین فرجام خواهد رسید. در این راستا برای بررسی تحریم‌های غربی‌ها و علل و عوامل آن «آرمان ملی» با علی بیگدلی، استاد دانشگاه و تحلیلگر مسائل بین‌الملل به گفت‌وگو پرداخته است که می‌خوانید.

◀ تحریم‌های اخیر غربی‌ها مخصوصا اروپایی‌ها علیه ایران را چگونه از زبایی می‌کنید و اساسا این تحریم‌ها بر ایران تأثیری دارد؟

تحریمات اخیر در ایران ایرانیان خارج از کشور را خیلی سازمان یافته به میدان کشید و این سازمان یافتگی باعث شد تا مردم دولت‌ها را تحت فشار قرار دهند و با توجه به اینکه بسیاری از ایرانی‌ها در پارلمان این کشورها و حتی در هیات دولت‌ها نماینده دارند مخصوصا وزر علوم دولت کانادا که ایرانی است بسیاری دولت‌ها را تحت فشار قرار دادند. با توجه به اینکه اصولا غرب یک نوع نگاه منفی به ایران دارد این بهانه‌ای شد برای اینکه چنین اقداماتی را انجام دهند. لذا این سازمان دهی در خارج از کشور سابقه نداشته است. چرا که هم حجم تظاهرات و کشورهای تظاهرات کننده بالا بود و اینها بودند که آمدند دولت‌های اروپایی را تحت فشار قرار دادند و دولت‌ها نیز ناچار شدند تحت این عنوان که به شهر و ندان خود توجه کنند و نگاه منفی نیز به ایران دارند دست به چنین اقدامی بزنند. اما اینکه موثر است یا خیر خیلی اهمیتی ندارد. ما ۲ دسسته تحریم داریم. تحریم‌های اقتصادی که علیه ما اعمال شده و ایران را تحت فشار اقتصادی قرار داده و دسته‌ای دیگر از تحریم‌ها نیز برای آن سکه انداختن مقامات و سازمان‌هاست. به هر صورت این مقاماتی می‌توانند با کشورهای خارجی روابط تجاری و بازرگانی داشته باشند و از طرف دیگر آنچه که باعث گرانای و مساله تحریم را خیلی سنگین و با مشکل مواجه می‌کند این است که وقتی یک کشوری تحریم می‌شود در فضای بین‌المللی برایش سنگین خواهد بود. امروز جهان نوعی به هم پیوستگی پیدا کرده است و وقتی چنین تحریم‌هایی علیه ایران اعمال می‌شود فضای بین‌المللی علیه ایران شکل می‌گیرد

◀ نوع موضع‌گیری متناقض اروپایی‌ها که از سویی از احیای برجام می‌گویند و از طرف دیگر از تحریم ایران خبر می‌دهند را چگونه تحلیل می‌کنید؟

یکی از دلایلی که آمریکا به آقای رئیسی ویزا داد که در مجمع عمومی سازمان ملل حاضر شود همین مساله بود و آمریکا نسبت به احیای برجام همچنان امیدواری داشت. اروپایی‌ها نیز همینگونه هستند و هنوز اقدامات جدی انجام ندادند و حتی بر اساس انتظاراتی که ایرانیان مقیم این کشورها داشتند دولت‌های اروپایی هنوز به اقدام خیلی جدی دست نزده‌اند. یعنی مثل آن سالی که همه سفارتخانه‌های اروپایی از تهران رفتند دست به چینی اقداماتی نزدند؛ چراکه همچنان امیدوارند بتوانند برجام را به سرانجام برسانند. حتی آمریکا‌های میل ندارند که منطقه خاورمیانه دچار آشوب بیش از حد بشود برای اینکه سرمایه‌گذاری‌های هنگفتی در اینجا انجام شده و آمریکا درگیر بوتین و روسیه است و نمی‌خواهد یک باب دیگری را در منطقه‌ای دیگر باز کند. از طرف دیگر مساله اسرائیل برای آمریکا خیلی مهم است که اگر مشکلی در این منطقه به‌وجود بیاید طرح ابراهیم به تأخیر خواهد افتاد. از طرفی با توجه به مشکلاتی که اخیرا بین آمریکا و عربستان به وجود آمده آنها مقداری عقب نشینی کردند. برای اینکه می‌دانند بدون اجازه عربستان شیخ‌نشینان خلیج فارس جرات ندارند که طرح ابراهیم را دنبال کنند. بنابرین مساله که توجیهی مقامات غربی به انتظارات ایرانیان مقیم این کشورها به این دلیل است خیلی توجیهی به خواش‌های آنها نکردند. چراکه نمی‌خواهند بیل مرادآشتان با ایران مسدود باشد و مساله برجام به خطر بیفتد.

◀ پس از تحولات یک ماه گذشته پیرامون برجام رویکردهای آمریکا و اروپایی‌ها حکایت از این دارد که چندان تمایلی برای احیای برجام ندارند؛ با این تفاسیر باید برجام را از سمت غربی‌ها تمام شده دانست؟

علت اینکه غربی‌ها و مخصوصا اروپایی‌ها دنبال برجام بودند ۲ دلیل بود. نخست اینکه نیاز داشتند در این زمستان سردی که در پیش است از انرژی ایران استفاده کنند که این مساله تا کنون صورت نگرفته و حتی آمریکا تحریم نفتی ونزوئلا را برداشته تا این کشور بتواند نفت خود را به کشورهای اروپایی صادر کند. از طرف دیگر کشورهای شمال افریقا نیز کمک‌هایی می‌کنند و قطر برای صدور گاز این اقدامات هنوز کافی نیست واگر گاز روسیه به اروپا قطع شود اروپا در زمستان قطعا مشکل خواهد داشت. بنابر این اروپایی‌ها از منابع ذخیره خود استفاده می‌کنند به همین جهت از برجام ناامید شدند که ایران بتواند نفت و گاز خود را به کشورهای اروپایی صادر کند. مساله دیگر نیز این است که اروپا و مخصوصا آمریکا با تکران عکس العمل‌های اسرائیل بودند که دست به اقدامات شدید زند که آن هم عملی نیست. از طرفی هم نمی‌خواهند در جهت گسترش طرح ابراهیم راه را برای اسرائیل ببندند. این دو مساله باعث شده غربی‌ها از ایران فاصله بگیرند و مساله برجام فعلا در حاله‌ای از اتمام قرار بگیرد. هر چند که سرنوشته برجام مشخص نیست ولی نمی‌توانیم آن را خاتمه یافته تلقی کنیم.